

релігії. Отже, будемо вважати потужним об'єднуючим фактором єдину всенародну Духовність!

Список використаної літератури

1. Бех І. Д. Духовні цінності розвитку особистості // Педагогіка і психологія. – 1997.-№1
2. Ідея народності у вихованні / За творами К. Д. Ушинського / Рідна школа. – 2004, №3, С.66-67.
3. Мосіященко В. А., Задорожна Л. В., Курак О. І. Ушинський про виховання / Історія педагогіки, С.79-92
4. Сухомлинський В. А. Сто порад вчителів. – К.: Радянська школа.,1988. – 304с.
5. Епископ Венский и Австрийский Иларион (Алфеев) Православное свидетельство в современном мире: Докладі, інтерв'ю, слова. – СПб.: «Издательство Олега Абішко», 2006. – 416с.

Наталія ОРЛОВА

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ МОДЕЛЮВАННЯ ОДЯГУ

Головним завданням закладів вищої освіти є підготовка фахівців, здатних нестандартно і своєчасно реагувати на зміни, які відбуваються у світі. Тому для підготовки студентів до професійної діяльності використовуються інноваційні педагогічні технології навчання. До таких технологій відноситься і проблемне навчання.

«Проблема», у перекладі з грецької, означає особисте запитання, задача, загадка, що вимагає наукового підходу до розв'язання. У загальному вигляді – це опис певної ситуації та суперечностей, що виникли, предмет пошуку і дослідження. Зовнішня форма проблеми може бути задана запитанням, завданням чи тестом, вимогою розробити програму дій, знайти загальну ідею, розробити теорію тощо, а внутрішня – мотивами, позитивним ставленням до участі у розв'язанні, ціннісними орієнтаціями, досвідом розв'язування задач. Таким чином, проблема в широкому розумінні – це пізнавальна суперечність, сформована в свідомості особистості, а в вузькому – прийняте студентом запитання чи завдання.

Суть проблемного навчання полягає в організації педагогом самостійної пошукової діяльності студентів, у процесі якої вони засвоюють нові знання, розвивають загальні здібності, дослідницьку активність і творчі вміння. При цьому процес навчання уподібнюється науковому пошуку і відображається в поняттях: проблема, проблемна ситуація, гіпотеза, засоби вирішення, експеримент, результати пошуку. На кожному із зазначених етапів викладач здійснює функцію управління процесом учіння і переведення студента з досягнутого рівня на вищий рівень пізнавальної самостійності, від звичайної активності (сприймання студентом пояснення викладача, засвоєння зразка розумової дії в умовах проблемної ситуації, виконання самостійної роботи) до творчої активності.

Головною особливістю проблемного навчання є цілеспрямоване використання педагогом проблемних ситуацій, які виникають поза його бажанням (об'єктивно), і ситуацій, створених ним спеціально.

Завдання стає пізнавальною проблемою, якщо воно потребує роздумів над проблемою, викликає пізнавальний інтерес у студентів, спирається на попередній досвід і знання.

Проблеми класифікують за галуззю і місцем виникнення; роллю в пізнавальному процесі; способом їх вирішення.

За галуззю і місцем виникнення розрізняють такі навчальні проблеми: предметні, міжпредметні, урочні, позаурочні.

Залежно від ролі в навчальному процесі проблеми поділяють на:

1) основні – на початку заняття викладач ставить основну проблему заняття (тему), яка активізує пізнавальну діяльність студентів щодо всього матеріалу заняття;

2) допоміжні – основна проблема інколи непосильна для самостійного розв'язання, тому викладач ділить матеріал на частини і ставить допоміжні проблеми.

Щодо способів розв'язання виділяють такі проблеми: фронтальні, групові, індивідуальні.

Важливий компонент проблемного навчання – проблемна ситуація, коли студент або колектив мають знайти і застосувати нові для себе знання чи способи дій. Проблемні ситуації створюють різними способами:

1) зіткнення студентів із життєвими явищами, фактами, які потребують теоретичного обґрунтування; зіткнення із зовнішніми невідповідностями між явищами викликає в студентів бажання пояснити їх, спонукає до активного засвоєння нових знань;

2) використання навчальних і життєвих ситуацій, які виникають під час виконання студентами практичних завдань, в яких вони самостійно доходять до висновків;

3) постановкою дослідницьких завдань студентам;

4) спонуканням студентів до аналізу фактів і явищ дійсності, зіткненнями їх з життєвими уявленнями і науковими поняттями про ці факти;

5) висуненням гіпотез і організацією їх дослідження;

6) спонуканням студентів до порівняння, зіставлення, протиставлення фактів, явищ, правил, дій, внаслідок яких виникають проблемні ситуації;

7) ознайомлення студентів із фактами.

Проблемне навчання – один із засобів розвитку розумових сил особистості, її самостійності та активності, творчого мислення; забезпечує міцне засвоєння знань, робить навчальну діяльність захоплюючою, оскільки вчить долати труднощі.

Методика проблемного навчання – це спеціально створена система специфічних прийомів і методів, що сприяють самостійному добуванню знань, їх застосовування в прийнятті рішень нових пізнавальних і практичних задач, а не одержання знань у готовому вигляді, вирішення задачі за зразком. Найбільш характерні для педагогічної практики типи проблемних ситуацій.

Перший тип: проблемна ситуація виникає при умові, якщо студенти не знають способів рішення поставленої задачі, не можуть відповісти на проблемне питання, дати пояснення нового факту в навчальній або життєвій ситуації.

Другий тип: проблемні ситуації виникають при зіткненні студентів з необхідністю використовувати раніше засвоєні знання в нових практичних умовах.

Третій тип: проблемна ситуація легко виникає в тому випадку, якщо є суперечність між теоретично можливим шляхом рішення задачі і практичною нездійсненністю вибраного способу.

Четвертий тип: проблемна ситуація виникає тоді, коли є суперечності між практично досягнутим результатом виконання навчального завдання і відсутністю у студентів знань для теоретичного обґрунтування [4].

Педагогічна проблемна ситуація створюється за допомогою активізуючих дій, запитань викладачів, які підкреслюють новизну, важливість, своєрідність, красу та інші якості пізнання.

Технології проблемного навчання передбачають наступні 4 основні етапи діяльності викладача: створення проблемної ситуації; завдання нового напрямку розв'язання; організація пошуку розв'язання; рефлексія.

У педагогічній літературі виділяють такі методичні прийоми створення проблемної ситуації:

- виявлення різних точок зору на одне і теж питання;
- створення викладачем протиріч;
- мотивація для розв'язання протиріч;

- організація протиріч в практичній діяльності студентів;
- розгляд якої-небудь задачі з різних позицій (наприклад, по професійному принципу: слідчий, економіст, психолог);
- спонукання студентів до порівняння, узагальнення, висновків у проблемній ситуації, співставлення фактів;
- постановка конкретних запитань, які сприяють узагальненню, обґрунтуванню, конкретизації, логіці міркування;
- висунення дослідницького завдання;
- висунення проблемної ситуації в умові задачі (наприклад, із недостатніми даними, з допущеними помилками);
- створення проблемної ситуації за допомогою обмеження часу її вирішення.

Отже, технологія проблемного навчання орієнтує студентів на розвиток розумових здібностей і на самостійність не тільки пізнання, але і на розвиток особистості, її індивідуальності і неповторності; в процесі навчання враховуються ціннісні орієнтації людини і структура її переконань.

Технологію проблемного навчання доцільно використати при вивченні моделювання швейних виробів на заняттях зі створення складної форми поверхні одягу. Проведення заняття передбачає створення проблемної ситуації та активну самостійну діяльність студентів у її розв'язанні. Це веде до розвитку навичок творчої навчально-пізнавальної діяльності, осмисленого і самостійного оволодіння знаннями.

У процесі розробки проекту складної форми поверхні одягу на початковому етапі студентам пропонують актуальну базову символ-форму, яка є основою для модифікаційно-варіативного розвитку структури моделі. На цьому проектному етапі студентам необхідно розробити технічний рисунок моделі одягу складної форми і фактури поверхні, визначити особливості моделі, пропорційні відносини, ритмічну організацію, особливості фактури матеріалу та способи формоутворення [3].

Проблемна ситуація виникає при зіткненні студентів із необхідністю використовувати раніше засвоєні знання в нових практичних умовах. Від обраних методів та прийомів формоутворення буде залежати внутрішнє наповнення форми. Виникає дослідницьке пізнавальне завдання, для подолання якого студенти мають здобути нові знання або докласти інтелектуальних зусиль. Проблемна ситуація, що усвідомлюється та приймається до розв'язання, перетворюється у проблему. Суть проблемного навчання полягає в організації педагогом самостійної пошукової діяльності студентів. У процесі створення складної форми поверхні одягу студенти знаходять різні способи вирішення проблеми шляхом здогадки або висунення припущень, формулюють та доказують гіпотезу.

При відтворенні складної форми поверхні одягу студенти можуть обирати будь-які напрями використання фактур та засоби виразності костюма. Наприклад, акцентування за допомогою фактур деталей чи частин форми, введення фактури в конструкцію і сприйняття останньої як частини конструкції, накладні фактурні елементи. Введення фактури в конструктивний устрій виробу сприяє експериментальній складовій процесу розробки формоутворення [2].

На наступному етапі розробки проекту складної форми поверхні одягу на м'якому кравецькому манекені студенти відтворюють форму поверхні одягу обраними засобами формоутворення, з фотографуванням проміжних етапів виконання роботи, та перевіряють правильність вирішення проблеми. Усвідомлення і вирішення проблемної ситуації відбувається за оптимальної самостійності студентів, але під загальним керівництвом викладача у ході спільної взаємодії [1].

На останньому етапі проекту студенти проводять порівняльний аналіз технічного рисунка моделі одягу складної форми вихідної і отриманої моделі; оцінюють основні

результати роботи: оригінальність художнього образу моделі, відповідність відтворення об'ємно-просторової форми моделі, фактурних ефектів.

Проблемне навчання є важливою складовою підготовки майбутніх фахівців, формує гармонійно розвинену творчу особистість, яка може логічно мислити, знаходити рішення в різних проблемних ситуаціях, систематизувати і накопичувати знання, здатна до високого самоаналізу та саморозвитку.

Список використаної літератури

1. *Гайдук Л. М., Васильєва І. В.* Сучасні технології моделювання і художнього оздоблення одягу. Київ: КНУТД, 2008. 129 с.
2. *Кісіль М. В.* Фактурне формоутворення в текстилі: актуальні напрямки та перспективи використання в дизайні одягу. *Вісник ХДАДМ*: зб. наук. пр. / за ред. В. Я. Даниленка. Харків: ХДАДМ, 2012. С. 22–24 (Мистецтвознавство: № 8)
3. *Николаєва Т. В.* Тектоника формообрання костюма: учеб. пособие. Киев: Аристей, 2005. 224 с.: ил.
4. *Савенко І. В.* Методика навчання вчителя технологій основ дизайну. Полтава : ПП «Астрая», 2017. 340 с.

Юлія КЕРБУТ

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ СУЧАСНОГО ВИРОБНИЦТВА»

Наше сьогодення характеризується кардинальними змінами у різних сферах життя. Це стосується політичних та економічних перетворень, а також ряду інших, що помітно впливають на рівень життя населення у світі. Насамперед варто звернути увагу на те, що суспільство стало приділяти першочергову увагу інформаційним технологіям.

Існують показники, що яскраво характеризують такий стан. Так, обсяг ринку інформаційних систем кожні п'ять років подвоюється. Темпи розвитку світового ринку інформаційних технологій і систем перевищує дванадцять відсотків на рік. Є дані, які підтверджують, що тільки інформаційні технології та системи створюють близько десяти мільйонів робочих місць та забезпечують значне збільшення внутрішнього національного продукту [1].

Під інформаційними технологіями розуміється переробка інформації на базі комп'ютерних обчислювальних систем.

На базі сучасної техніки з'являється новий вид технологій – інформаційні. До них належать процеси, де «вихідним матеріалом» і «продукцією» є інформація. Зрозуміло, що інформація, яка переробляється, зв'язана з визначеними матеріальними носіями, отже, ці процеси включають також переробку речовини і переробку енергії. Але останнє не має істотного значення для інформаційних технологій. Головну роль тут грає інформація, а не її носій. Як виробничі, так і інформаційні технології виникають не спонтанно, а в результаті технологізації того чи іншого соціального процесу, тобто цілеспрямованого активного впливу людини на ту чи іншу область виробництва і перетворення її на базі машинної техніки [2].

Навчальна дисципліна «Основи сучасного виробництва» викладається студентам першого курсу спеціальності 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології). Метою вивчення дисципліни є сформувати у студентів уявлення про сутність технологічних перетворень навколишньої дійсності; про способи перетворюючої діяльності людини, її еволюцію й тенденції розвитку, результати і наслідки впливу виробничої діяльності на особистість, суспільство і природу; основні галузі виробництва.

У результаті вивчення дисципліни студенти зможуть описувати функції, етапи, тенденції розвитку техніки та його зв'язок з розвитком суспільства й науки;